

Rīgas Medicīnas institūta rektora Vladislava Korzāna biogrāfijas avoti

Maija Pozemkovska

*Rīgas Stradiņa universitāte,
Medicīnas vēstures institūts, Latvija*

Ievads. Vladislavs Korzāns (1931–2002) bija Rīgas Medicīnas institūta trešais rektors, kurš šajā amatā nokalpojis visilgāk – teju trīs gadu desmitus (1963–1992).

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir meklēt un apzināt ilggadējā RMI rektora Vladislava Korzāna biogrāfijas avotus. Darbā izmantoti Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) arhīva un muzeja materiāli, Latvijas Valsts arhīva un tā filiāles Partijas arhīva materiāli, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja krājums.

V. Korzāna biogrāfijas avoti vērtēti pēc vēsturiski pētnieciskās un kritiskās metodes.

Rezultāti. Vladislava Korzāna biogrāfijas avoti tika meklēti RSU arhīvā, kur glabājas gan viņa studenta lieta (Nr. 784), gan viņa personas lieta (Nr. 13). Studenta personīgā lieta sāka 1949. gada 12. jūlijā, beigta 1954. gada 30. jūnijā (šajā laikā viņš studēja Stomatoloģijas fakultātē). Tā satur 23 lapas ar pielikumiem (sekmju grāmatiņu, studenta apliecību, skolas gatavības apliecību, dokumentu fotogrāfijām). Rektora lieta ir 190 lapu bieza. V. Korzāns 1963. gada 29. augustā tika nozīmēts par rektoru pārcelšanas kārtībā, kad no amata veselības stāvokļa dēļ atkāpās profesors Vasilijš Kalbergs. Pirms tam V. Korzāns bija augstskolas mācību prorektors (1961–1963) un Bioķīmijas katedras docents (no 1962. gada 28. maija). Lieta izbeigta sakarā ar V. Korzāna nāvi 2002. gada 5. aprīlī.

Latvijas Valsts arhīvā glabājas V. Korzāna lieta (507. f., 3. apr., 53. lieta, 55 lapas) par aspiranta studijām Bioķīmijas katedrā un medicīnas zinātņu kandidāta disertācijas aizstāvēšanu Rīgā 1958. gada 16. jūnijā. Medicīnas zinātņu doktora disertāciju V. Korzāns aizstāvēja 1967. gadā Kauņā. Tā glabājas Lietuvas Veselības zinātņu universitātes bibliotēkā (Kauņā). Diemžēl neizdevās atrast viņa lietu bijušajā Kauņas Medicīnas institūtā. Medicīnas zinātņu doktora diplomu ar VAK lēmumu Maskavā V. Korzāns saņēma tikai 1969. gada 27. jūnijā, kad vienlaicīgi kļuva par profesoru.

Partijas arhīvā bez Vladislava Korzāna lietas (PA 101. f., 26. apr., 35. l.; 101. f., 68. apr., 251. l.) izdevās atrast arī abu viņa vecāku – mātes Matrjonas un tēva Aleksandra Korzāna – lietas (PA 109. f., 8. apr., 173. l.; 109. f., 10. apr., 53. l.; 15500. f., 35. apr., 73. l., 45.–50. lp.; 15500. f., 2. apr., 1435. l.). Viņi iestājās PSKP pagājušā gadsimta 50. gadu sākumā. V. Korzāns bija PSKP biedrs no 1961. gada. Visās lietās ir autobiogrāfijas (oriģināli), kas sniedz interesantus, vēl neizziņātus faktus.

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā glabājas V. Korzāna fotogrāfijas (vairāk nekā 50), viņa apbalvojumi (Darba Sarkanā Karoga ordenis, četras medaļas, četras krūšu nozīmes), kā arī 20 dažādi dokumenti (skolas liecības, oriģināli diplomi, godaraksti, autorapliecības, darba grāmatiņa) un medicīnas zinātņu kandidāta disertācija. Lielāko daļu no tiem pēc V. Korzāna nāves muzejam nodeva viņa atraitne Gaida Korzāne, tostarp viņa tintes pildspalvu, pelnutrauku un divas kaklasaites.

Secinājumi. Vladislavs Korzāns bija viens no pieciem mūsu augstskolas rektoriem, kura paveikto nepieciešams sīkāk izvērtēt, tāpēc uz RSU jubileju 2015. gada rudenī tiks izdota atmiņu grāmata par viņu.